

19 stycznia 2022 r.

Szanowny Pan Minister
Tadeusz Kościński

Minister właściwy ds. finansów publicznych

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

Wnioskodawca:

[REDAKTOWANE]

Reprezentowany przez:

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

WNIOSEK O WYDANIE INTERPRETACJI INDYWIDUALNEJ

Działając w imieniu mojego Mocodawcy, na podstawie wierzytelnego odpisu pełnomocnictwa, które przedkładam w załączeniu, niniejszym w trybie art. 129p w zw. z art. 129r i 129z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, na podstawie art. 34 prawa przedsiębiorców, wnoszę o wydanie interpretacji indywidualnej w związku z następującym pytaniem:

- **Czy przedsiębiorca, który przeprowadza tokenizację (jako emisja tokenów), jest instytucją obowiązaną i podlega obowiązkowi uzyskania wpisu do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych, w przypadku gdy emisja tych tokenów jest dystrybuowana za pośrednictwem smart contract, tokeny są przekazywane na indywidualne portfele nabywców, a same tokeny nie są akceptowane jako środek wymiany?**

1. Stan faktyczny:

Mój mocodawca planuje tokenizację (w lutym 2022 roku), jako emisję tokenów związanych ze swoim projektem. Projekt o którym powyżej, w założeniach mojego Mocodawcy polega na stworzeniu systemu irygacyjnego „[REDAKTOWANE]”, jako innowacyjnego systemu nawadniania charakteryzującego się wysoką efektywnością w użyciu wody. System przewiduje wdrożenie całkowitej automatyzacji procesu przy monitorowaniu czynników środowiskowych, oddziałujących na rośliny i kontrolę irygacji, która samodzielnie, w odpowiedni sposób, może sterować nawadnianiem. Ponadto w ramach realizowanego projektu, mój Mocodawca planuje zaimplementować system analityczny „[REDAKTOWANE]”, jako sztucznej inteligencji (AI) połączonej z systemem irygacji i sensorami, który umożliwi indywidualną optymalizację zużycia wody dla określonej rośliny w danych warunkach. Powyższe systemy, będą połączone w ramach „[REDAKTOWANE]” — czyli wirtualnej rzeczywistości, w której użytkownicy (posiadacze tokenów) będą mogli poznać projekt, a także rozwiązania mojego Mocodawcy, dotyczące oszczędności, odzyskiwania wody, a także będą mogli korzystać z prototypów modelowych wzrostu roślin uprawnych. Użytkownicy w związku z nabyciem tokenów mojego Mocodawcy uzyskają możliwość korzystania z technologii optymalizacji wodnej w postaci aplikacji, systemu analitycznego, a w przyszłości także dostęp do platformy wymiany zasobów wodnych zarówno na rynkach lokalnych jak i międzynarodowych. Szczegółowy zakres działalności mojego Mocodawcy

oraz realizowanego projektu, został określony w tzw. whitepaper, stanowiącym zbiór najważniejszych informacji dotyczących projektu oraz użyteczności samych tokenów, którego odpis został załączony do niniejszego wniosku.

Zakup tokenów mojego Mocodawcy przebiegać będzie wedle następującego scenariusza:

- 1) Zainteresowana projektem mojego Mocodawcy osoba (potencjalny nabywca tokenów) może wejść na stronę internetową Mocodawcy, która na dzień złożenia niniejszego wniosku jest w trakcie tworzenia;
- 2) Aby przystąpić do procesu nabycia tokenów, potencjalny nabywca zobowiązany jest nacisnąć przycisk „KUP”, określając jednocześnie ilość tokenów, którą zamierza nabyć;
- 3) W celu przystąpienia do realizacji transakcji, nabywca zobowiązany jest wybrać metodę płatności, za którą nabędzie tokeny przy użyciu operatora płatności „[REDAKTOWANE]” lub inny równoważny, który współpracować będzie z moim Mocodawcą na dzień emisji tokenów;
- 4) Poprzez operatora płatności o którym w punkcie 3, osoba zainteresowana nabyciem tokenów, dokonuje płatności przekazując środki w walucie wirtualnej lub walucie tradycyjnej (według swojego wyboru oraz wedle aktualnych możliwości operatora płatności);
- 5) Tokeny nabyte przez nabywcę zostają przekazane na adres portfela kryptowalut wskazany przez nabywcę i należący do niego. Mój Mocodawca w żaden sposób nie prowadzi kont dla tych adresów portfeli kryptowalut.

Wobec opisanych powyżej czynności, przy udziale i za pośrednictwem operatora płatności „[REDAKTOWANE]” (występujących jako instytucja finansowa lub inna podobna w rozumieniu właściwych przepisów w miejscu siedziby tego podmiotu, który świadczy usługi na rzecz mojego Mocodawcy) do mojego Mocodawcy trafiają środki (wyrażone w walucie wirtualnej lub walucie tradycyjnej), a do osoby zainteresowanej (nabywcy) tokeny w określonej przez niego ilości.

Co istotne, tokeny przekazane do nabywców nie będą akceptowalne jako środek wymiany w obrocie gospodarczym, gdyż nie będą funkcjonowały poza możliwością ich wykorzystania w ramach projektu Wnioskodawcy. Również ich wymiana będzie przez okres emisji tokenów, następowała na prawne środki płatnicze wyłącznie przy ich sprzedaży przez mojego Mocodawcę. Mocodawca, nie udostępnia też możliwości w której to on kupuje swoje tokeny za walutę tradycyjną, stanowiącą prawny środek płatniczy.

2. Stanowisko wnioskodawcy:

W ocenie Wnioskodawcy, przeprowadzając emisję tokenów, na przedstawionym powyżej przykładzie, nie będzie on instytucją obowiązana i tym samym nie ma on obowiązku uzyskania wpisu do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych.

Na wstępie należy określić czym jest waluta wirtualna. Definicja znajduje się w art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Kluczowy fragment definicji stanowi, iż waluta wirtualna musi być wymienialna w obrocie gospodarczym na prawne środki płatnicze i akceptowane jako środek wymiany. W przypadku natomiast tokenów, jak wskazano w stanie faktycznym, nie występuje akceptowalność jako środek wymiany, a także sama wymienialność jest „jednostronna”, tzn. tylko Wnioskodawca jako emitent przyjmuje do siebie walutę fiducjarną (jako prawny środek płatniczy) jako sposób zapłaty za tokeny. Wobec tego należy przyjąć, że Wnioskodawca nie wyemitował waluty wirtualnej w rozumieniu polskich przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Sam proces tokenizacji jest nowym terminem i nie posiada jeszcze definicji legalnej, ani także nie jest wykorzystywany w orzecznictwie, czy w doktrynie prawniczej. Można jednak stwierdzić, że polega na wyemitowaniu cyfrowej reprezentacji wartości lub prawa. Tokeny mogą stanowić walutę wirtualną, bony jednego lub różnego przeznaczenia, znaki legitymacyjne jak i inne instytucje prawne, w zależności od charakterystyki projektu i samych tokenów. Poprzez tokenizację emitent przekazuje (sprzedaje) swoje tokeny, uzyskując w zamian za to zapłatę, a nabywcy wartość lub prawa, stosownie do konkretnego projektu.

Jako instytucje obowiązane ustawodawca wskazuje podmioty określone w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Wymieniono wśród nich, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 12, podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie:

- 1) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi i środkami płatniczymi,
- 2) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi,
- 3) pośrednictwa w wymianie, o której mowa powyżej,
- 4) prowadzenia rachunków, tj. prowadzonego w formie elektronicznej zbioru danych identyfikacyjnych zapewniających osobom uprawnionym możliwość korzystania z jednostek walut wirtualnych, w tym przeprowadzania transakcji ich wymiany.

Wedle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, instytucje obowiązane z zakresu walut wirtualnych, przed rozpoczęciem świadczenia usług, zobowiązane są do uzyskania wpisu do odpowiedniego rejestru (art. 129m ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu), pod rygorem kary do wysokości 100 000 zł (art. 153b ww. ustawy).

Sama tokenizacja, może być przeprowadzana na wiele różnych sposobów, a z uwagi na brak jasnych uregulowań w powyższym zakresie, przedsiębiorcy mierzą się z problemami w zakresie konieczności uzyskania wpisu do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych, czy też wniesienia właściwej opłaty z tytułu takiego wpisu. Sama tokenizacja może być przeprowadzona na wiele różnych sposobów, a popularną ostatnio metodą jest dystrybucja tokenów bezpośrednio za pośrednictwem smart contractu. Jest to rodzaj inteligentnej umowy, zapisanej w formule elektronicznej, umożliwiającej automatyczną weryfikację i egzekucję określonych warunków. W klasycznym modelu sprzedaży jeśli przesyłamy do sprzedawcy pieniądze, to on musi powinien wysłać nam produkt. Choćby miał maksymalnie zautomatyzowane procesy, to jest w stanie je zatrzymać. W przypadku smart contractu natomiast, emitent tokenów na samym początku z góry określa wszystkie parametry (np. ilość tokenów) i nabywca przysyłając do smart contractu swoje środki (jako zapłatę za tokeny) ma pewność otrzymania tokenów. Emitent nie ma tej możliwości jak przy klasycznej sprzedaży, w której mógłby nie wydać nabywcy produktu (w tym wypadku tokenów). Ponadto jeśli tokenizacja jest wykonywana przy udziale smart contractu jak w przypadku opisanym w stanie faktycznym, to nabywcy sami wskazują swoje indywidualne portfele, a więc emitent tych tokenów nie prowadzi rachunku dla nabywców. W takiej sytuacji, w ocenie mojego Mocodawcy nie dochodzi do prowadzenia rachunku dla użytkowników (nabywców tokenów).

W związku z powyższymi wyjaśnieniami, Wnioskodawca stoi na stanowisku, że nie jest instytucją obowiązaną i nie musi dokonywać wpisu do rejestru z zakresu walut wirtualnych, ponieważ:

- 1) tokeny wyemitowane przez niego nie stanowią waluty wirtualnej (nie spełniają definicji);
- 2) jako, że nie wyemitował tokenów jako waluty wirtualnej to nie jest instytucją obowiązaną, gdyż nie świadczy usług wedle katalogu ustawowego (art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu).

Wnioskodawca postanowił jednak zwrócić się z wnioskiem o interpretację z daleko posuniętej ostrożności, gdyż rejestr jest nową instytucją ustawową, a ponadto, gdyby określić, że:

1) akceptowalność jako środek wymiany w obrocie gospodarczym (fragment definicji ustawowej waluty wirtualnej) nie wymaga cechy powszechność, a wynika z samego faktu sprzedaży tokenów;

2) Wymienialność na prawne środki płatnicze w obrocie gospodarczym (fragment definicji ustawowej waluty wirtualnej) wystarcza jeśli jest jednostronna (emitent do kupującego, brak wtórnego obrotu);

- to wówczas można byłoby uznać, że wyemitowane przez mojego Mocodawcę tokeny są walutą wirtualną. W konsekwencji tego, wedle dalszej interpretacji, trzeba byłoby stwierdzić, że działalność wnioskodawcy stanowi wymianę pomiędzy walutami wirtualnymi lub środkami płatniczymi (art. 2 ust. 1 pkt 12 lit a lub b ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu), aby doszło do wymogu uzyskania wpisu do rejestru. Ewentualnie, należałoby stwierdzić, że pomimo tego iż użytkownicy sami generują swoje portfele kryptowalut, to z samego faktu emisji tokenów jako walut wirtualnych podmiot świadczy usługę prowadzenia rachunku (choć nie mając nad tym żadnej kontroli) wedle art. 2 ust. 1 pkt 12 lit d) ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, choć taka wykładnia wedle Wnioskodawcy jest całkowicie błędna.

Prowadzony projekt przez mojego Mocodawcę, choć innowacyjny i związany z nowymi technologiami, ma być transparentny i przede wszystkim zgodny z obowiązującym prawem, stąd chęć uzyskania stanowiska zgodnie z wnioskiem o interpretację. Biorąc pod uwagę jednak powyższe rozważania, po to ustawodawca określił czym są waluty wirtualne, aby nie dokonywać interpretacji rozszerzającej (a wręcz podwójnie rozszerzającej, bo najpierw trzeba byłoby określić tokeny jako waluty wirtualne, a następnie uznać że jest tam wymiana lub prowadzenie rachunków do nabywców). Gdyby celem ustawodawcy było natomiast objęcie wymogami ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu również emisji „cyfrowego odwzorowania wartości” nie spełniającego katalogu walut wirtualnych, to wskazałby to w ustawie.

3. Podstawa do wydania interpretacji i podmiot właściwy

Wnioskodawca zdaje sobie sprawę, że tego typu wnioski na gruncie przywołanych przepisów jest jednym z pierwszych rozpatrywanych. Wskazuję jednakże, że zgodnie z art. 129p ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, organem właściwym w sprawach rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Co prawda zgodnie z art. 129x ww. ustawy, możliwa jest delegacja ustawowa, która nastąpiła — wedle rozporządzenia z dnia 25 października 2021 r. wyznaczono Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do określonych czynności, jednak wśród katalogu nie znalazło się wydawanie interpretacji co do przepisów ww. ustawy. Również Generalny Inspektor Informacji Finansowej, choć właściwy w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, nie powinien wydawać interpretacji skoro jako właściwym organem ustanowiono Ministra Finansów. Wnioskodawca jednakże przekazuje niniejszy wniosek do wiadomości Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Katowicach oraz Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, w przypadku gdyby te podmioty zdecydowały się na wydanie swojego stanowiska w niniejszej sprawie, choćby niewiążącego, co pomogłoby uregulować lub rozwiązać wątpliwości Wnioskodawcy na gruncie opisanego stanu faktycznego.

Przechodząc natomiast do kwestii samej podstawy prawnej to regulacja znajduje się w art. 129z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu w zw. z art. 34 prawa przedsiębiorców. Skoro w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu nie znajdują się regulacje szczególne dot. interpretacji (jak choćby w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym) to

zgodnie z- przywołanym przepisem, w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Prawo przedsiębiorców natomiast w art. 34 wskazuje, iż przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

Składając wniosek o wpis do rejestru z zakresu walut wirtualnych wymaga się uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 616 zł (okoliczność bezsporna, zawarte na stronie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej), jak i wynika z tego iż działalność z zakresu walut wirtualnych jest działalnością regulowaną — art. 129m ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu — a takowe wpisy wymagają opłaty w tej wysokości zgodnie z poz. 36 pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej. Opłata skarbowa natomiast jest daniną publiczną, co zostało wielokrotnie potwierdzone w orzecznictwie.

W orzecznictwie konkretnie wskazano, że Przedsiębiorca, zamierzając podjąć się sprzedaży produktu, co do którego powziął wątpliwość dotyczącą wymogu uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, z którym wiąże się obowiązek ponoszenia daniny publicznej może wystąpić do właściwego organu o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawa (por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 5 stycznia 2017 r. III SA/Gd 767/16). Przenosząc powyższe na grunt niniejszego wniosku, Wnioskodawca zamierzając przeprowadzić tokenizację, co do której powziął wątpliwość dotyczącą wymogu uzyskania wpisu do rejestru działalności z zakresu walut wirtualnych, z którym wiąże się obowiązek poniesienia daniny publicznej, może wystąpić do właściwego organu o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawa.

Stanowisko Organu

Zgodnie z art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) w razie niewydania interpretacji indywidualnej w terminie 30 dnia od dnia wpływu wniosku, uznaje się, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wydania interpretacji indywidualnej, została wydana interpretacja indywidualna stwierdzająca prawidłowość stanowiska przedsiębiorcy przedstawionego we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej.